ΠΕΡΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

νας ἀνεγειρομένας οἰκοδομὰς εἰς ἐπίκαιρα σημεῖα θὰ πρέπει νὰ προβλέπεται καὶ χῶρος διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν περιπτέρων. Διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ λυθῇ ἕνα σοβαρώτατον πρόβλημα ἀσφαλείας παιζῶν καὶ τροχοφόρων, δοθέντος ὅτι τὰ σημερινὰ περίπτερα, ἐν Πάτραις τοὐλάχιστον, ὡς εἶναι τοποθετημένα ἀποτελοῦν κυριολεκτικῶς παγίδας θανάτου.

ΑΛΛΟΥ ΝΑΙ, ΕΔΩ ΟΧΙ

Νέα πλὰζ θὰ ἱδρυθῇ εἰς τὴν Βάρκιζαν, νέα ξενοδοχεῖα θὰ ἀνεγερθοῦν καὶ νέαι ὁδοὶ θὰ χαραχθοῦν. Ὅλα αὐτὰ εἰς τὴν Βάρκιζαν, δηλαδὴ εἰς τὸ Κράτος τῶν Ἀθηνῶν. Ἐδῶ εἰς Πάτρας ὄχι μόνον καὶ διάνοιξις μιᾶς ὁδοῦ μόλις 100 μέτρων δὲν γίνεται λάγος διὰ νὰ συνδεθῇ ἡ πλὰζ μὲ τὰ Μποζαΐτικα, ἀλλ' οὔτε κάν περὶ τῆς λειτουργίας της·

ΠΡΟΟΔΟΣ, ΠΡΟΟΔΟΣ!!

Ἡ «Μεσημβρινὴ» τῶν Ἀθηνῶν, ἀφοῦ ἐδημοσίευσε, πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, ἀνακοίνωσιν τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου περὶ τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ἐν κατακλείδι προσέθεσε τὰ ἑξῆς:

«Ἤδη ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας τοῦ κ. Παπανδρέου (προσθληθέντος ἀπὸ κωλικὸν τοῦ νεφροῦ), ΑΣΧΕΤΩΣ τῆς ἀνακοινώσεως τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου, ἐμφανίζεται καλή».

Μὲ ἄλλα λόγια ἡ ἐφημερὶς γράφει τὸ ἑξῆς: «Βεβαίως τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον μπορεῖ νὰ μὴ τὸ πιστεύετε, ἀλλὰ σᾶς διαβεβαιοῦμεν ὅτι ὄντως ὁ κ. πρωθυπουργὸς εἶναι καλά» Ἐφθάσαμεν, δηλαδὴ εἰς τὸ σημεῖον: ἔγκυροι νὰ εἶναι αἱ πληροφορίαι τῶν ἐφημερίδων καὶ ἀβάσιμοι αἱ ἐπίσημοι ἀνακοινώσεις τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου. Τί νὰ πρωτοθαυμάσῃ λοιπὸν κανείς. Τὴν πρόοδον τοῦ Τύπου ἢ τὴν κατάπτωσιν τοῦ πολιτικοῦ Γραφείου;

ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τὸ ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν καθυστερεῖ, ὡς ἀναφέρουν τὰ ἐξ Ἀθηνῶν τηλεγραφήματα τὴν καταβολὴν τοῦ ἐκλογικοῦ ἐπιδόματος, «εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας» Καὶ κατ' ἀρχὴν μὲν δὲν πρόκειται περὶ ἐπιδόματος, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ λάβουν οἱ ἄνδρες τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ἀλλὰ μόνον οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὸ Κράτος τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ ἐκκολαπτόμενον κρατίδιον τῆς Θεσσαλονίκης. Ἐν τούτοις ὅμως ἡ καθυστέρησις εἶναι φανερὸν ὅτι ἀποβλέπει εἰς τοῦτο: Νὰ ἔλθουν τὰ πράγματα ἔτσι, ὥστε νὰ μπορῇ νὰ ἰσχυρισθῇ ἡ κυβέρνησις: «Ἀφοῦ καθυστερῶ τὸ ἐπίδομα εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἔχετε ἀξίωση νὰ τὸ πάρτε ἐσεῖς οἱ ἐπαρχιῶται»; Δι' ὅ καὶ οὐδεὶς διαμαρτύρεται, πλὴν ἀσθενεῖς τινὲς φωνὲς τοῦ κ. Βγενοπούλου, εἰς τὰς ὁποίας δὲν γνωρίζομεν ἂν ἐδόθη οἱαδήποτε ὑπάντησις.

ΑΤΡΕΙΔΕΣ ΚΑΙ ΑΤΣΙΔΕΣ

Ἔκαμε πολὺ ἄσχημα ὁ κ. πρωθυπουργὸς νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀναβίβασιν εἰς τὸ Ἡρώδειον καὶ εἰς τὰ πλαίσια τοῦ «Φεστιβὰλ Ἀθηνῶν» τοῦ ἔργου «Ὅταν οἱ Ἀτρεῖδες...» ἐπειδὴ δῆθεν περιέχει «πολλὰς ἀσχημίας κατὰ τοῦ βασιλικοῦ θεσμοῦ». Πρῶτον διότι, καθ' ἡμᾶς, τοὺς βασιλεῖς δὲν τοὺς δημιουργοῦν καὶ δὲν τοὺς διατηροῦν οἱ θεσμοί, ἀλλὰ ἀντιθέτως οἱ βασιλεῖς διατηροῦν τοὺς θεσμοὺς διὰ τῆς ἐν γένει πολιτείας των καὶ εἰδικώτερον τὸ μὲν διὰ τοῦ σεβασμοῦ τοῦ συντάγματος, τὸ δὲ διὰ τῆς κατανοήσεως τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἀναγκῶν του. Δεύτερον διότι μία παράστασις καὶ μὲ ἀκροατήριον μάλιστα τὸ Κολωνάκι (διότι αὐτὸ κυρίως παρακολουθεῖ τὸ Φεστιβὰλ καὶ ὄχι οἱ Τζιτζιφιές) θὰ ἐκρίνετο ἀπὸ τῆς καλλιτεχνικῆς καὶ δραματικῆς ἐν προκειμένῳ μάλιστα πλευρᾶς του, ἐφ' ὅσον τοιοῦτον ἔργον εἶναι τὸ «Ὅταν οἱ Ἀτρεῖδες...» καὶ ὄχι ἀπὸ τῆς πολιτικῆς του, ἔστω καὶ ἂν ὑπάρχῃ τὸ στοιχεῖον αὐτό· Κατὰ τὰ λοιπὰ αἱ φάσεις καὶ ἀντιφάσεις διὰ τοὺς «Ἀτρεῖδες» μαρτυρεῖ καὶ περὶ τοῦ ὅτι αὐτοὶ ποὺ μᾶς κυβερνοῦν εἶναι καὶ ὀλίγον... Ἀτσίδες.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ

Ἡ ὀρθὴ λύσις, εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὸ θέμα τῆς διδασκαλίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλληνικῶν δὲν εὑρίσκεται οὔτε εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων κειμένων διὰ δοκίμων μεταφράσεων ἐπὶ τριετίαν ὡς προβλέπεται διὰ τοῦ κυβερνητικοῦ νομοσχεδίου, οὔτε εἰς τὰς «ἀκρότητας» τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἡ ὁποία ἐπιθυμεῖ περίπου τὴν συνέχισιν τοῦ σημερινοῦ ὄντως ἀπαραδέκτου καθεστῶτος. Ἡ λύσις εὑρίσκεται εἰς τὸ μέσον. Ἤτοι εἰς τὴν διδασκαλίαν τῶν κλασσικῶν κειμένων ἀπὸ δοκίμους μεταφράσεις εἰς τὸ προγυμνάσιον, ἀλλὰ ὄχι ἐπὶ τριετίαν, μὲ ἀντίστοιχον αὔξησιν τῆς διδασκαλίας τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς γλώσσης ἤτοι καὶ εἰς τὸ προγυμνάσιον καὶ εἰς τὸ Λύκειον. Διότι θὰ πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅλοι ὅτι, ὄντως, εἶναι ἀδιανόητον νὰ μανθάνουν οἱ μαθηταὶ ὀλίγας σελίδας ἀπὸ ὀλίγα ἐπίσης ἔργα τῶν κλασσικῶν συγραφέων φιλοσόφων, ἱστορικῶν κλπ. καὶ νὰ ἀγνοοῦν τὰ ἔργα αὐτὰ ὡς σύνολα καὶ ἐννοίας. Νὰ ἀγνοοῦν π. χ. ποῖαι ἦσαν αἱ βάσεις τῆς φιλοσοφίας τοῦ Πλάτωνος ἢ τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ νὰ γνωρίζουν μόνον δύο τρεῖς φράσεις εἰς τὴν Ἀρχαίαν Ἑλληνικήν, τὰς ὁποίας λησμονοῦν καὶ αὐτὰς ὅταν ἀποφοιτοῦν. Ὅσον ἀφορᾶ τὸ μάθημα τῶν Λατινικῶν οὔτε λόγος νὰ γίνεται, ὅτι πρέπει νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ διδασκαλία του, ἔστω καὶ προαιρετικῶς, τοὐλάχιστον διὰ τὸν λόγον ὅτι πολλαὶ ἑκατοντάδες λέξεων καὶ αὐτῆς τῆς καθομιλουμένης ἔχουν τὴν ρίζαν των εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσας τῆς Δύσεως.

ΓΕΛΟΙΟΤΗΤΕΣ

Συμφώνως πρὸς τηλεγράφημα ἐκ Πύργου εἰς τὸ χωρίον Ἠρόκαμπος ὁ Παν. Φλέσας, ὑπὸ τὰ ὄμματα τῶν συγχωριανῶν του, ἐξύρισεν ἐπιμελῶς κατόπιν στοιχήματος, τὸν ἐξάδελφόν του Δῆμον Φλέσαν μὲ τὴν αἰχμὴν σκεπαρνίου, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται πρὸς χάραξιν τῶν πευκοδένδρων διὰ ρητινοσυλλογήν. Τὸ ξύρισμα ἐπέτυχεν ἀπολύτως, χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι ὅτι ἐγένετο χωρὶς νὰ χρησιμοποιηθῇ σαπουνάδα».

Βεβαίως τὸ καταπληκτικὸν τοῦ πράγματος δὲν εἶναι ὅτι ἔγινεν ἔναξύρισμα χωρὶς νερό, χωρὶς σαπούνι καὶ χωρὶς ξυράφι διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι ὁ «ξυρισθεὶς» θὰ ἦτο καμμία «Σπανομαρία». Ὁπωσδήποτε ὅμως εἶναι πολὺ ἀποκαθιωτικὸν ὅτι τοιαῦται γελοιότητες καὶ τηλεγραφοῦνται, ἀλλά, τὸ καὶ χειρότερον, φεῦ, καὶ βλέπουν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος εἰς τὰς στήλας ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων. Δι' ὅ καὶ ἀναμένεται πλέον ἡ συνέχεια νὰ ἔλθῃ τὴν φορὰν αὐτὴν ἀπὸ τὸ Σούλι, διότι ὡς γνωστὸν οἱ Σουλιῶται εἶχον μέχρι τοῦδε τὸ προνόμιον νὰ ξυρίζωνται, χωρὶς νερὸ καὶ χωρὶς σαπούνι, ἀλλὰ μὲ ξυράφι πάντοτε καὶ ὄχι μὲ χασαπομάχαιρα καὶ τσεκούρια, ποὺ εἶναι πλέον ρεκὸρ τῆς Ἠλείας!!

ΤΑ ΣΠΑΣΜΕΝΑ

Ἐπειδὴ ὅποιος ἔχει τὰ γένια πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὰ χτένια ἔτσι καὶ ἡ Κυβέρνησις, ὄπαξ καὶ ὑποσχεθῇ δωρεὰν πρωϊνὴν καὶ μεσημβρινὸν συσσίτιον εἰς 400.000 Ἕλληνας μαθητὰς εἰς τὰ κάτω τῶν 10.000 κατοίκων κοινότητας ἀπὸ τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους θὰ πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ ἐξεύρῃ καὶ τὴν ἀπαιτουμένην δαπάνην, ἡ ὁποία, ὡς λέγεται εἶναι τῆς τάξεως τῶν 500 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, ἂν μὴ περισσοτέρων. Ἀλλὰ πολὺ φοβούμεθα ὅτι ἡ δαπάνη αὐτὴ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθῇ καὶ ὅτι ἡ ἀγαθὴ Κυβέρνησις θὰ «ἀποδεχθῇ» τὴν «συμπαράστασιν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων οἱ ὁποῖοι θὰ κληθοῦν ὡς φαίνεται νὰ πληρώσουν τὰ σπασμένα τῶν δημοκοπικῶν ὑποσχέσεων. Διότι κάτι τέτοιο λέγεται ὅτι ἀναφέρεται εἰς δηλώσεις ὑπευθύνων κυβερνητικῶν παραγόντων.

ΤΟ ΛΙΒΑΝΙ

Χαίρομεν ἰδιαιτέρως, διότι ὁ συμπολίτης ἐργολάβος οἰκοδομῶν κ. Β. Μάνθος ἔλαβε μετὰ πενταετίαν ὁλόκληρον τὸ ἰσότιμον ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς τὴν ὁποίαν εἶχε καταθέσει τὸ 1959 ἐπὶ τῇ ἀναλήψει ἐργασίας τινὸς εἰς Θήραν. Δυστυχῶς ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ συμμερισθῶμεν καὶ τὴν ἄποψίν του, τὴν ἐλαφρῶς «ἐνθουσιώδη» καθ' ἣν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτὴ τῶν χρημάτων του τὰ ὁποῖα ἄλλωστε ἐδικαιοῦτο, εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὅτι τὴν ΕΡΕ ἀντικατέστησεν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἡ Ε. Κ. Μακάρι νὰ ἦτο Μακάρι νὰ ἦτο δυνατὸν ἡ ἀπαλλαγὴ τῆς χώρας ἀπὸ τὴν γραφειοκρατίαν καὶ τοὺς μανδαρίνους. Ἀλλὰ κύριε Μάνθο δὲν ὑπάρχει Κράτος: Διότι ἂν ὑπῆρχε θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ τοῦτο: Ἡ ὑπηρεσία ἡ ὁποία ἐπέστρεψε τώρα εἰς τὸν κ. ἐργολάβον χρήματα ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶχε λάβῃ πρὸ πενταετίας, ὤφειλε νὰ εἶχε κληθῇ νὰ λογοδοτήσῃ καὶ νὰ ἐξηγήσῃ, διατὶ καθυστέρησεν ἐπὶ τόσον καιρὸν. Αὐτὸ λοιπὸν νὰ ζητήσῃ ὁ κ. Μάνθος καὶ ἃς λείπουν τὰ λιβανίσματα χωρὶς μάλιστα λιβάνι.

ΔΡΑΣΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΣ

Εἰς σοβαρὰν κάμψιν τὸ Προ — Πὸ κατὰ τὸ ἔτος 1964 ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1963 Ἀντὶ 59 ἑκατομμυρίων εἰσεπράχθησαν μόλις 39. Ἀλλὰ τὸ φαινόμενον δὲν εἶναι ἀνεξήγητον. Ἂν οἱ ἁρμόδιοι στατιστικολόγοι καταμετρήσουν καὶ τὰς διαπραχθείσας ποδοσφαιρικὰς ἀθλιότητας, τότε θὰ εἴδουν ὅτι αὗται εὑρίσκονται εἰς... ΑΝΟΔΟΝ. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἀπομένει νὰ διευκρινισθῇ εἶναι τὸ πότε τὸ Κράτος θὰ ἀντιληφθῇ, ὅτι αἱ ἀθλιότητες πρέπει νὰ μειωθοῦν καὶ αἱ εἰσπράξεις νὰ ἀνέλθουν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΑΝΔΡΕΟΥ

Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελίδος

ὡνας. Ὑπάρχουν καὶ τινα ἄλλα, ἀλλὰ τούτων αἱ διηγήσεις περὶ μεταβάσεως τοῦ Ἀποστ. Ἀνδρέου εἰς τὴν χώραν τῶν ἀνθρωποφάγων κρίνονται ὡς ὑπερβολικά.

2) Αἱ μεμονωμέναι μαρτυρίαι. Αὗται ἀνήκουν εἰς γνωστοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας ἢ εἰς ἀγνώστους συγγραφεῖς καὶ συναξαριστάς. Ἐξ αὐτῶν ἀρυόμεθα τὰ τοῦ ἔργου τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου, καὶ ἰδίᾳ τὰ περὶ τῶν χωρῶν εἰς τὰς ὁποίας μετέβη καὶ ἐδίδαξε τὸ Εὐαγγέλιον ὁ Ἀπόστολος.

Οὕτω, ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς μᾶς παραδίδει εἰς τοὺς Λόγους του ὅτι ὁ Ἀπόστολος ἐδίδαξεν εἰς Ἤπειρον. Ὁ Ἅγιος Ἱερώνυμος καὶ ὁ Θεοδώρητος εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀχαΐαν, καὶ ἕτεροι (Νικηφόρος ἐκ Ἐκκλησ. ἱστορίαν), εἰς Μ. Ἀσίαν, Σκυθίαν, Βυζάντιον, Ἑλλάδα.

Ἐκ τῶν πληροφοριῶν αὐτῶν, εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι ὁ Ἀπόστολος διέτρεξε πρὸς βορρᾶν τὴν Μ. Ἀσίαν, ἀνῆλθεν ἐνδεχομένως ἕως τὸν σημερινὸν Δούναβιν καὶ ἐπέστρεψε πρὸς νότον εἰς τὴν κυρίως Ἑλλάδα. Τὰ δύο κύρια σημεῖα τὰ ὁποῖα ἠγνόησεν ἢ ἠμφεσβήτησεν ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία, εἶναι ἂν ὁ Ἀπόστολος ἐδίδαξεν εἰς Βυζάντιον καὶ ἂν ὄντως μαρτύρησεν εἰς Πάτρας. Ἡ ἀμφισβήτησις εἶχεν ὡς αἴτιον τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀποστόλου ὡς Πρωτοκλήτου πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔδιδεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Κων)πόλεως τὴν αἴγλην τῆς ἀποστολικῆς θεμελιώσεως καὶ ἐπὶ πλέον εἰς τὸν Πέτρον, λίθον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ (καὶ τοῦ Παπισμοῦ) ἀντεπαρετάσσετο ὁ Πρωτόκλητος Ἀνδρέας. Πλῆθος ἐπισκόπων, συγγραφέων, Πατριαρχῶν, ἔλαβον μέρος εἰς τὴν διαμάχην. Ὁ Ἀκάκιος, ὁ Προκόπιος, ὁ Δωρόθεος Τύρου, ὁ Βαρώνιος, ὁ Πατριάρχης Φώτιος Καὶ ἡ μὲν Δυτικὴ Ἐκκλησία ἰσχυρίζετο ὅτι ὁ Ἀνδρέας δὲν ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς Πρωτόκλητος διότι ἡ κλῆσις πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν Πέτρον ὑπῆρξε ταυτόχρονος. Καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ὑπῆρχον στοιχεῖα θεμελιοῦντα τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κων)πόλεως ἦτο ἔργον ἀποστολικόν, συνεπῶς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ρώμης, εὑρίσκετο εἰς ὑποδιεστέραν θέσιν.

Ἡ Ἀνατολικὴ Ἐκκλησία, ἐκτὸς τῆς ἰδέας τοῦ Πρωτοκλήτου, (ἰδιαιτέρως ἀναπτυχθεῖσα ἀπὸ τὸν Πατριάρχην Φώτιον), ὑπεστήριξεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Κων)πόλεως εἶναι ἔργον ἀποστολικὸν καὶ δὴ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ὁ ὁποῖος κατέστησεν ὡς πρῶτον ἐπίσκοπον τὸν Στάχυν, ἀναφερόμενον εἰς τὰς Πράξεις.

Τέλος, ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ εἰς Πάτρας μαρτυρίου τοῦ Ἀποστόλου ἦτο συνέπεια τῆς διαμάχης τῶν δύο Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς σιγῆς τὴν ὁποίαν ἐτήρησε, μέχρις καὶ σήμερον ἀκόμη, ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Τὸ γεγονὸς ὅτι συνεορτάζει τὴν μνήμην τοῦ Ἀποστόλου τὴν 30ὴν Νοεμβρίου δὲν συνεπάγεται καὶ τὴν ἐπίσημον ἀναγνώρισιν τῶν Πατρῶν ὡς τόπου μαρτυρίου του, εἶχε δεχθῇ δὲ ἐν μέρει τὸ μαρτύριον πρὸ τοῦ Σχίσματος.

Τὸ ἐπελθὸν Σχίσμα ἐπέτεινε τὴν διαμάχην μεταξὺ τῶν δύο ἀντιζήλων Ἐκκλησιῶν μὲ μόνον δυσάρεστον ἀποτέλεσμα διὰ τὴν Πάτρα νὰ ἀμφισβητηθῇ ἢ μὴ ἐξαρθῇ ἡ Ἐκκλησία αὐτῆς ὡς θεμελιωθεῖσα διὰ τοῦ αἵματος ἑνὸς Ἀποστόλου καὶ δὴ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Πέτρου.

Καὶ τὰ σύγχρονα, ἀκόμη λεξικὰ πολλῶν δυτικῶν χωρῶν ἢ ἀποσιωποῦν τὰς Πάτρας ὡς τόπον τοῦ μαρτυρίου ἢ ἁπλῶς ἀναφέρουν τὰς Πάτρας «ὡς δῆθεν τόπου τοῦ μαρτυρίου».

Ἐν συμπεράσματι, δέον νὰ τονισθοῦν δύο κεφαλαιώδους σημασίας θέματα: Πρῶτον μέν ὅτι ἡ ἀναγγελθεῖσα ἐπιστροφὴ τοῦ λειψάνου τοῦ Ἀποστόλου ἡ ὁποία θὰ γίνῃ ἐν ἐπισήμῳ τελετῇ συνεπάγεται ἀναγνώρισιν ὑπὸ τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, τῶν ὡς ἄνω ἀμφισβητηθέντων ἢ ἀποσιωπηθέντων σημείων. Δεύτερον, ὅτι αἱ Πάτραι εἰδικώτερον καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος γενικώτερον, ἀποκτοῦν παγκόσμιον θρησκευτικὴν αἴγλην καὶ σημασίαν καὶ οἱ ἁρμόδιοι εἰς τὸ θέμα δέον νὰ προβοῦν εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ γεγονότος.

3) Λογικὴ καὶ συγκριτικὴ μελέτη τῶν ἱστορικῶν δεδομένων.

Ἡ μελέτη τῶν διαφόρων στοιχείων τῆς ἱστορίας τοῦ Ἑβραϊκοῦ λαοῦ, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Βίβλου δύναται, καθ' ἡμᾶς, νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπίρρωσιν τῶν ὡς ἄνω πληροφοριῶν περὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἀποστόλου καὶ τῆς ἑλληνικότητος τούτου.

Κατ' ἀρχὰς δέον νὰ διευκρινισθῇ βάσει ποίου σχεδίου οἱ Ἀπόστολοι ἀνέλαβον τὸν εὐαγγελισμὸν τῶν ἐθνῶν καὶ ἀκολούθως ποῖα ἦσαν τὰ ἔθνη αὐτά.

Δέν πρέπει νὰ λησμονοῦμεν ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ὑπῆρξαν Ἑβραῖοι καὶ ὅτι ἐν τῷ Προσώπῳ τοῦ Χριστοῦ εἶδον τὸν ἀναμενόμενον Μεσσίαν ὁ ὁποῖος θὰ ἀπελευθέρωνε τὸν Ἑβραϊκὸν λαὸν ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἐχθρούς του. Ὁ Μεσσίας δέν ἦτο προωρισμένος παρὰ μόνον, διὰ τὸν ἐκλεκτὸν Ἑβραϊκὸν λαὸν ὁ ὁποῖος σημειωτέον κατὰ τὴν ρωμαϊκὴν περίοδον ἦτο διεσκορπισμένος. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἐξέλεξαν ὡς χώρας εὐαγγελισμοῦ τὰς χώρας ἐκείνας προεχόντος εἰς τὰς ὁποίας ὑπῆρχαν Ἑβραϊκαὶ κοινότητες καὶ παροικίαι. Ἡ μετάβασις εἰς χώρας ἢ μέρη τὰ ὁποῖα δὲν ἐφιλοξένουν Ἑβραίους ἦτο ἀκατανόητος, Ἐπ' εὐκαιρίᾳ βεβαίως τῶν Ἑβραϊκῶν παροικιῶν, οἱ Ἀπόστολοι ἐδίδασκον καὶ τοὺς ἀλλοεθνεῖς. Τοῦτο ἄλλωστε πιστοποιεῖται καὶ ἀπὸ τὰς πράξεις τῶν Ἀποστόλων αἱ ὁποῖαι ὡς τόπον διδασκαλίας ἀναφέρουν συνήθως τὴν συναγωγὴν τῶν ἐπισκεπτομένων Πόλεων.

Πλέον συγκεκριμένως ἀναφέρομεν ὡρισμένα χωρία τῶν Πράξεων ἐξ ὧν προκύπτει ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἀπέβλεψαν πρωτίστως εἰς τὸν εὐαγγελισμὸν τῶν ὁμοεθνῶν των ὁπουδήποτε τῆς γῆς εὑρισκομένων. Οὕτω, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς (Πράξ. 1, 1—47) ὁ Πέτρος ὁ μιλεῖ εἰς τοὺς ἑξῆς πληθυσμούς: 1) Ἰουδαίους γηγενεῖς 2) Ἰουδαίους ἀπὸ παντὸς ἔθνους, ἤτοι Μηδίαν, Μεσοποταμίαν, Καππαδοκίαν, Πόντον Ἀσίαν, Φρυγίαν, Παμφυλίαν, Αἴγυπτον, Λιβύην, Κυρήνην. 3) Ρωμαίους πολίτας ἀλλὰ Ἰουδαίους κατὰ τὸ θρησκευμα ὡς καὶ προσηλύτους εἰ τὸν Ἰουδαϊσμόν. 4) Κρῆτας καὶ Ἄραβας.

Ὁμιλῶν πρὸς αὐτοὺς ὁ Πέτρος, τοὺς ἀποκαλεῖ ἄνδρας Ἰουδαίους καὶ ἄνδρας Ἰσραηλίτας καὶ ὡς τοιούτους τοὺς εὐαγγελίζει.

Ἐπίσης εἰς Πράξ. 10,45 παραδίδεται ὅτι «ἐξεπλάγησαν οἱ ἐκ περιτομῆς Πιστοί, ὅσοι ἦλθον μετὰ τοῦ Πέτρου, ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐξεχύθη καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη».

Ὁμοίως εἰς Πράξ. 11,1—3 παραδίδεται φιλονεικία μεταξὺ τοῦ Πέτρου καὶ τῶν Ἰουδαίων «ὅτι εἰσῆλθεν εἰς ἀνθρώπους ἀπεριτμήτους καὶ συνέφαγε μετ' αὐτῶν».

Τέλος, εἰς Πράξ. 11,19 λέγεται ὅτι «οἱ διασκορπισθέντες ἐκ τοῦ διωγμοῦ τοῦ γενομένου διὰ τὸν Στέφανον ἐπέρασαν ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, εἰς μηδένα κηρύττοντες τὸν λόγον εἰμὴ μόνον εἰς Ἰουδαίους.»

Τὸ σχέδιον λοιπὸν τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἐθνῶν, ὅρος ὁ ὁποῖος ἀναφέρεται κυρίως ἐ'ς τοὺς διεσκορπισμένους Ἰουδαίους προσδιωρίσθη ἀπὸ τὴν κατανομὴν τῶν Ἰουδαίων τούτων εἰς τὰς διαφόρους χώρας καὶ ἀπὸ τὰς ἰδιαιτέρας ἱκανότητας ἑνὸς ἑκάστου τῶν Ἀποστόλων.

Λαμβάνοντες ὡς ἀληθῆ τὰ ὅσα παρεδόθησαν περὶ τῶν χωρῶν τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθη ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, θὰ παράσχωμεν ὡρισμένας πληροφορίας καὶ θὰ κάμωμε ὡρισμένας ὑποθέσεις, τὰς ἀκολουθοῦσας:

Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, ἑλληνικὴν ἔχων τὴν καταγωγὴν καὶ γνώστης ὢν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, ἀπῆλθεν ἐ'ς εὐαγγελισμὸν τῶν Ἰουδαίων οἱ ὁποῖοι κατῴκουν περὶ τὸν Εὔξεινον Πόντον, τὸν Δούναβιν, τὴν Θράκην καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ τὴν Ἑλλάδα. Ἔχομεν ἱστορικὰς πληροφορίας ὅτι οἱ Ἑβραῖοι καὶ δὴ ἡ Φυλὴ τῶν Δανιτῶν ἡ ὁποία ἠρίθμει ἑκατοντάδας χιλιάδας, κατῆλθεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἠσχολήθη μὲ τὴν ναυσιπλοΐαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Σολομῶντος (περὶ τὸ 950 π. χ.) διασχίζουσα τὰς θαλάσσας καὶ συναγωνιζομένη τοὺς Φοίνικας. Οὗτοι, ἐνωρίς ἤδη ἀνῆλθον ἐ'ς τὸν Εὔξεινον Πόντον καὶ ἐκεῖθεν διὰ τοῦ Δουνάβεως ἔφθασαν ἕως τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν. Καθ' ὡρισμένας πληροφορίας, ἡ ποντοπόρος αὐτὴ φυλή, ἡ ὁποία κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν λοιπῶν Ἑβραίων διότι ἠδιαφόρησε διὰ τὸ πάτριον ἔδαφος, ἔφθασεν εἰς τὴν Δανίαν καὶ τὴν Σκωτίαν.

Ἐξ ἄλλου, μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἱερουσαλὴμ ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων οἱ Ἑβραῖοι διεσκορπίσθησαν καὶ ἐδημιούργησαν ἰσχυρὰς παροικίας εἰς τὴν Μεσόγειον τὴν Κριμαίαν καὶ τὸν Πόντον τὸ Μαρόκον, τὴν Ἱσπανίαν. Τέλος, ὑπὸ τοὺς διαδόχους τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ τοὺς Ρωμαίους, συνεχίσθη τὸ ἔργον τῆς διαλύσεως τοῦ Ἑβραϊκοῦ κράτους καὶ ὁ διασκορπισμὸς τῶν Ἰουδαίων εἰς τὴν Μεσόγειον.

Οὕτω λίαν εὐνωρὶς ἔχομεν Ἑβραίους εἰς τὴν Ἔφεσον, Κύπρον, νῆσους τοῦ Αἰγαίου, Κόρινθον, ἴσως Μεθώνην, Πάτρας Ζάκυνθον, ἴσως Πρέβεζαν, Κέρκυραν, καὶ Ἰταλίαν, ὁμοίως εἰς Θεσ)νίκην καὶ Βυζάντιον.

Ὁ Ἀπόστολος Ἀνδρέας, κατὰ λογικὴν τῶν πραγμάτων πορείαν, λόγῳ τῶν περὶ τὰ ἑλληνικὰ ἱκανοτήτων του, ἀνέλαβε νὰ διατρέξῃ τὰς ἑβραϊκὰς παροικίας τὰς εὑρισκομένας ἐντὸς τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου. Διὰ τοῦτο, ἐκκινῶν ἀπὸ τὴν Μ. Ἀσίαν, δέον νὰ ἐνδιέτριψε περὶ τὸν Εὔξεινον Πόντον, ἔνθα ἑλληνικαὶ ἀποικίαι καὶ ἑβραϊκαὶ κοινότητες, ἱδρύων καὶ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Βυζαντίου. Ἀκολούθως, ἐπεχείρησε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν Σκυθίαν ὅπου οἱ ὁμοεθνεῖς του Δανῖται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ εἰς Σκυθίαν ταξειδίου του ἐσώθη εἰς τὰς Ρωσσικὰς παραδόσεις καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Νοβγκορόντ ἡ ὁποία θεωρεῖται ἀποστολική.

Δέον νὰ ἐπεσκέφθη τὰς Μακεδονικὰς συναγωγὰς καὶ κατερχόμενος ἀπὸ τὴν Ἤπειρον, κατέληξεν εἰς Πάτρας ὅπου φέρονται ἐγκατεστημένοι Ἑβραῖοι ἀπὸ τὸν 5ον π. Χ. αἰῶνα, ἢ τοὐλάχιστον ἀπὸ τοὺς ἑλληνιστ